

Reactie ONL voor Ondernemers internetconsultatie Aandelenoptieregeling

29 juni 2021

Inleiding

Werkgevers hebben instrumenten nodig om ambitieuze werknemers aan te nemen of te behouden. Veelal kan dit worden geregeld met een hogere financiële beloning. Niet alle werkgevers hebben deze mogelijkheid en sommige werkgevers willen simpelweg de betrokkenheid van de werknemer bij het bedrijf vergroten. Werkgevers kunnen doen besluiten om werknemers uit te betalen in aandelen. Voor specifiek startups, scale-ups en innovatieve MKB-bedrijven is het kunnen uitbetalen van loon in aandelen aantrekkelijk. Ook grotere bedrijven gebruiken de aandelenoptieregeling om de medewerkers meer te betrekken bij het bedrijf.

Volgens de huidige regeling rond aandelenopties worden aandelen in de belastingheffing betrokken op het moment dat de aandelenopties worden uitgeoefend. Het probleem met deze regeling is dat werknemers niet altijd voldoende liquide middelen hebben om op dat moment aan de verschuldigde belastingheffing te voldoen. ONL voor Ondernemers is een grote voorstander van een generieke aanpassing van de aandelenoptieregeling, om het zo voor werknemers wél aantrekkelijk te maken om te worden uitbetaald in aandelen en werkgevers te ondersteunen bij het versterken van de concurrentiepositie. Het demissionaire kabinet tracht met voorliggend voorstel het uitbetalen in aandelen aantrekkelijker te maken, ONL reageert daar graag op.

Keuzeregeling en summiere toelichting in internetconsultatie

Voorgesteld wordt een keuzeregeling waarbij de werknemer kan kiezen tussen het moment van uitoefening en straks ook het moment dat een aandeel verhandelbaar wordt. ONL vraagt om een nadere onderbouwing in de wettekst op dit punt. Uit de summiere concepttoelichting ten behoeve van de internetconsultatie staat dat vanwege het voorkomen van langdurige uitstel van belastingheffing is gekozen voor de optie tot belastingheffing op het moment dat een aandeel verhandelbaar wordt. Het moment dat een aandeel verhandelbaar wordt is niet altijd overeenkomstig het moment dat een aandeel ook daadwerkelijk wordt vervreemd. ONL ondersteunt de stap tot een keuzeregeling, maar het wordt niet geheel duidelijk op basis van welke feiten en cijfers het demissionaire kabinet kiest voor de variant van verhandelbaarheid en niet voor een keuzevariant met bijvoorbeeld vervreemding. Want in hoeverre worden werknemers, door het moment van alleen verhandelbaarheid en daarnaast de gehanteerde vijfjaargrens, evengoed nog gepusht tot verkoop omdat zij aan een bepaalde belastingheffing moeten voldoen? Hoe valt de waardeinstijging van een aandeel goed in beeld te brengen op het moment dat het aandeel nog niet verhandelbaar is? En waarom is de optie van heffen op het moment van daadwerkelijke vervreemding een inbreuk op het systeem volgens het demissionaire kabinet en niet nodig met betrekking tot het probleem van onvoldoende liquiditeit?

EY gaat in het rapport 'Landenonderzoek belastingheffing aandelenopties' van maart 2021¹ in op aandelenoptieregelingen in 10, met Nederland vergelijkbare, landen. Daarbij wordt

¹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z09297&did=2021D20560

met name ingezoomd op de gevolgen voor de loonbelasting-, inkomstenbelasting-, vermogensbelasting- en sociale zekerheidsgevolgen voor de werknemer en werkgever. Een deel van de door EY benoemde gevolgen van de invulling van de aandelenoptieregeling in andere landen ontbreekt in voorliggende internetconsultatie in de Nederlandse casus. Voor een zo volledig mogelijk beeld is een toelichting van het demissionaire kabinet op deze specifieke punten noodzakelijk. Dan wordt pas echt duidelijk of de voorgestelde keuzeregeling leidt tot een groei in het uitbetalen in aandelen en een verbetering van de concurrentiepositie. De suggestie wordt gedaan om in de wettekst uitgebreider in te gaan op de gevolgen van de voorgestelde keuzeregeling voor de sociale zekerheidspremies (en het afdragen daarvan), de vennootschapsbelastingaftrek, mogelijkheid tot verrekenen van verlies bij negatief verkoopresultaat, de aanwezigheid van een fiscale faciliteit en de administratieve lasten voor de werkgever. Waarom heeft het demissionaire kabinet besloten om deze onderwerpen niet mee te nemen in de internetconsultatie ter onderbouwing van de voorgestelde keuzerichting?

Belastingheffing

Het demissionaire kabinet kiest ervoor om de waardeverhoging vanaf het moment van uitoefening tot het moment van verhandelbaar te betrekken in box 1 in plaats van de eerlijker geachte box 3. De wijziging in heffingsmoment kan daardoor tot een aanzienlijke extra belastingheffing leiden voor de werknemer en maakt daarmee het uitbetalen in aandelen minder aantrekkelijk voor zowel de werkgever als de werknemer. Waarom heeft het demissionaire kabinet deze keuze gemaakt? ONL acht de keuze onwenselijk. Een logischere stap blijft het overhevelen naar box 3 op het moment van uitoefening, ongeacht het gekozen moment van de uiteindelijke belastingafrekening.

Rekenvoorbeelden

ONL doet het verzoek tot concretisering van de keuzeregeling in de wettekst met enkele rekenvoorbeelden van bijvoorbeeld een werknemer met een modaal en twee keer modaal inkomen die voor een X percentage van het loon wordt uitbetaald in aandelen en de financiële gevolgen voor een werkgever die 1, een deel of al zijn 10 werknemers voor X% in aandelen uitbetaald (vanaf het moment dat aandelen verhandelbaar zijn).

Tot slot

ONL staat achter een keuzeregeling aandelenopties, maar heeft enkele punten van zorg rond de summier toelichting in de consultatietekst en de toegenomen belastingheffing voor werknemers als gevolg van de nieuwe keuze tot heffing op het moment van verhandelbaarheid. Het conceptwetsvoorstel is op detailniveau maar beperkt inzichtelijk. ONL roept daarom op om in de toekomst de zorgvuldigheid én volledigheid in de (concept)wetgevingsteksten beter te borgen en voorliggende wettekst uit te breiden dan wel te wijzigen rond onder meer het significant aanwezige verschil in belastingtarief tussen de beide keuzemomenten.

